

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	954-01-40
Дата	13 1 06 2019 г.

12¹⁵
Р. Димитров

ДО
Г-ЖА ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА 44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Уважаема г-жо Председател,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 76, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание внасяме Законопроект за изменение и допълнение на Закона за семейни помощи за деца.

Молим законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

Вносител:

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за семейни помощи за деца

(обн. ДВ. бр.32 от 29 март 2002 г., изм. ДВ. бр.120 от 2002 г., изм. ДВ. бр.112 от 2003 г., изм. ДВ. бр. 69 от 2004 г., изм. ДВ. бр.105 от 2005 г., изм. ДВ. бр. 21, 30, 33, 68 и 95 от 2006 г., изм. ДВ. бр. 113 от 2007 г., изм. ДВ. бр. 71 и 110 от 2008 г., ... изм. и доп. ДВ. бр. 35 от 2019 г.)

§ 1. В чл. 2, ал. 2, т. 6 след думата „първи” се поставя запетая и се добавя „втори, трети и четвърти”.

§ 2. В 6 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 3:

„(3) Размерът на помощта по ал. 1 за второ и трето дете на родители, осигурени 24 месеца преди раждането на детето, не може да бъде по-малък от 10 кратния размер на минималната работна заплата за съответната година за всяко дете.“

2. Досегашните ал. 3 – 9 стават съответно ал. 4 – 10.

§ 3. В чл. 10а. се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думата „първи” се поставя запетая и се добавя „втори, трети и четвърти”.

2. Ал. 6 се изменя така:

„(6) Помощта за съответната година се възстановява от получателя, ако детето не постъпи в училище или не посещава редовно училище до завършване съответно на първи, втори, трети или четвърти клас, освен ако това се е наложило поради здравословното състояние на детето.”

§ 4. В чл. 12, ал. 1, т. 6 след думата „първи” се поставя запетая и се добавя „втори, трети и четвърти.”.

Вносител:

МОТИВИ

към Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за семейни помощи за деца

Бедността и социалното разслоение на българското общество нарастват. Хората, които получават доходи под необходимите за нормален живот спрямо средните български стандарти достигнаха 71 %. В риск от бедност или социално изключване живеят 41 % от българските деца (510 хил.).

Отношението между доходите на 20-те процента най-бедни и 20-те процента най-богати нараства от 6,5 % през 2011 г. на 6,6 % през 2013 г. и на 7,7 % през 2018 г. България е сред страните в ЕС с най-голямо финансово разслоение на населението, което вместо да намалява, се увеличава. Делът на работещите бедни достига 10 % (7,2 % през 2013 г.). Хората на минимална заплата са 470 хил. - 21% от наетите. С доходи под границата на бедността, която за 2019 г. е 348 лв., живеят над 24 % от населението.

Съгласно последните данни на Евростат България еднолично оглавява негативната класация за най-високи неравенства в ЕС, измерени чрез коефициента на Джини. И тази негативна тенденция се задълбочава.

Цените на основните стоки и услуги, потребявани от обикновените българи, нарастват с по-високи темпове от ръста на доходите. Издръжката на живот става все по-трудна. Близко 2/3 от разходите са за храна, отопление, осветление, транспорт, от което следва, че всяко ново увеличение поставя пред сериозно изпитание значителна част от българските домакинства, независимо, че има някакъв ръст на доходите.

Населението на България се топи и застарява. През 2018 г. населението на страната намалява с нови 49 995 души.

С всяка измината година броят на живородените деца трайно намалява. През 2018 г. в страната са регистрирани 62 197 живородени деца. В сравнение с предходната година броят на живородените намалява с 1 758 деца, или с 2.7%. Тази ужасяваща статистика изисква спешни, засилени и конкретни мерки за стимулиране на отговорното родителство, подпомагането на деца от семействата с ниски доходи и осигуряване на поне минимални условия за посещаване на училище.

С предлаганите промени в Закона за семейни помощи за деца се предвижда предоставянето на еднократна помощ за всяко второ и трето дете, в размер на 10 МРЗ, за родители, които са осигурени минимум 24 месеца преди раждането.

Със законопроекта предлагаме и помощта за началото на учебната година за деца от семейства с ниски доходи да се разшири не само за 1 клас, както е сега, но и за деца от 2, 3 и 4 клас. Това е възрастта, в която децата бързо растат и най- малкото, с което може държавата да им помогне е осигуряването на необходимите средства за облекло и обувки за началото на учебната година. За учебната 2018/2019 година тази еднократна помощ е 250 лв. Допълнителните средства необходими за тези мерки ще са около 90 млн.лв.

Вносители:

Предварителна оценка на въздействието
на ЗИД на Закона за семейни помощи за деца

I. Основания за законодателната инициатива

България е в тежка демографска криза. Тя е една от държавите с най-ниска раждаемост сред всички държави-членки на ЕС. Броят на живородените деца в България за последните години е спаднал с 13 хиляди - от 76 хиляди през 2010 г. до 63 хиляди през 2018 г. Само за последната година населението на страната е намаляло с 50 хил. и тази тенденция е трайна.

Бедността и социалното разслоение на българското общество нарастват. С доходи под границата на бедността, която за 2019 г. е 348 лв., живеят над 24 % от населението.

Тези негативни тенденции с най-голяма сила се отразяват при осигуряването на нормални условия за отглеждане и живот на децата.

Необходими са спешни, засилени и конкретни мерки за стимулиране на отговорното родителство, подпомагането на деца от семейства с ниски доходи и осигуряване на поне минимални условия за посещаване на училище.

II. Заинтересовани групи

С предлаганите промени в Закона се предвижда предоставянето на еднократна помощ за всяко второ и трето дете, в размер на 10 МРЗ, за родители, които са осигурени минимум 24 месеца преди раждането. На второ място - предлагаме помощта за началото на учебната година за деца от семейства с ниски доходи да се разшири - не само за 1 клас, както е сега, но и за деца от 2, 3 и 4 клас. Това е възрастта, в която децата бързо растат и най-малкото, с което държавата може да им помогне е осигуряването на необходимите средства за облекло и обувки за началото на учебната година.

Общо тази група ще обхване допълнително около 120 хил. деца от 2, 3 и 4 клас.

III. Анализ на разходи и ползи

Допълнителните средства необходими за тези мерки ще са около 90 млн.лв.

Средствата могат да бъдат осигурени в рамките на преизпълнението на бюджета и налични резерви, без промяна на Закона за държавния бюджет.

Очакваният резултат ще е стимулиране на отговорното родителство, осигуряване на минимални условия за децата посещаващи училище от семейства с ниски доходи и намаляване на дела на ранно отпадналите от образователната система.

IV. Административна тежест и структурни промени

Не са необходими административни промени. Не се налага въвеждането или промяна на регулаторни режими и такси.

V. Въздействие върху нормативната уредба

Няма необходимост от последващи допълнителни промени в други нормативни актове в резултат от приемането на закона.

Вносител: